

# 38ste vergadering

Woensdag 16 december 1998

Aanvang 10.15 uur

## Voorzitter: Van Nieuwenhoven

Tegenwoordig zijn 99 leden, te weten:

Apostolou, Augusteijn-Esser, Bakker, Balemans, Balkenende, Barth, Van Beek, Van den Berg, Biesheuvel, Blaauw, Van Blerck-Woerdman, Blok, De Boer, Bolkestein, Van Bommel, Brood, Van de Camp, Cherribi, De Cloe, Cornielje, Crone, Van Dijke, Dijkstal, Dittrich, Van den Doel, Duivesteijn, Eisses-Timmerman, Essers, Eurlings, Feenstra, Geluk, Van Gijzel, Giskes, De Graaf, De Haan, Van Heemst, Hermann, Van der Hoek, Hoekema, Hofstra, Kamp, Kant, Karimi, Klein Molekamp, Van der Knaap, Kuijper, Lambrechts, Leers, Marijnissen, Melkert, Middel, Van Middelkoop, Mosterd, Nicolai, Niederer, Van Nieuwenhoven, Noorman-den Uyl, Oedayraj Singh Varma, Oplaat, Örgü, Passtoors, Patijn, Poppe, Rabbae, Reitsma, Van 't Riet, Rietkerk, Rijpstra, Rosenmüller, Rouvoet, Schreijer-Pierik, Schutte, Van der Staaij, Van der Steenhoven, Stellingwerf, Stroeken, Swildens-Rozendaal, Terpstra, Timmermans, Ter Veer, Te Veldhuis, Vendrik, Verbugt, Verburg, Verhagen, Visser-van Doorn, Van der Vlies, Van Vliet, Voorhoeve, M.B. Vos, Voûte-Droste, Wagenaar, Van Walsem, Weisglas, Wilders, De Wit, Van Zijl, Zijlstra en Van Zuijlen,

en de heren Zalm, minister van Financiën, Pronk, minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, mevrouw Netelenbos, minister van Verkeer en Waterstaat, en mevrouw Jorritsma-Lebbink, vice-minister-president, minister van Economische Zaken.

□

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Belinfante en Schoenmakers, wegens bezigheden elders;

Gortzak, wegens bezigheden elders, alleen voor de ochtendvergadering;

Waalkens, wegens bezigheden elders, alleen voor de ochtend- en middagvergadering;

Van Heemst, wegens bezigheden elders, alleen voor de middag- en avondvergadering;

Van Oven, wegens verblijf buitenslands.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

---

Aan de orde is de behandeling van:  
- **de Najaarsnota 1998 (26297)**.

De beraadslaging wordt geopend.

De **voorzitter**: Wij zijn blij dat de minister van Financiën weer hersteld is en zelf deze behandeling ter hand wil nemen.

□

De heer **Crone** (PvdA): Voorzitter! Ik ben ook blij dat de minister er is. Laten wij hopen dat hij de economie in een net zo goed spoor weet te houden: nu misschien een dagje ziek, maar al gauw weer beter. In dat teken zal waarschijnlijk ook dit debat staan. Het gaat niet alleen over de Najaarsnota, maar ook over de vraag welke vooruitzichten er voor 1999

zijn voor onze economie en hoe wij daarmee omgaan.

Het beeld van de Najaarsnota is inmiddels alom bekend. Er zijn tegenvallers in de zorg en in de rijksbegroting, maar die worden gecompenseerd door meevallers in de sociale zekerheid. Per saldo komt het financieringstekort zelfs een tikkeltje lager uit dan wij in de Miljoenennota dachten. Er is rekening gehouden met een verwachte onderuitputting, die dan ook moet worden gerealiseerd. Het kabinet antwoordt op schriftelijke vragen daarover dat dit naar verwachting zal gebeuren. Al met al is het eindbeeld voor ons acceptabel. Er zijn geen tegenvallers die tot compensatie dwingen. Er is ook geen substantiële ruimte om per saldo meevallers om te zetten in nieuwe uitgaven.

Een interessant politiek punt – dat is het ieder jaar, maar ik vraag er toch nog eens aandacht voor – is dat binnen de afzonderlijke begrotingen en ook tussen de begrotingen forse bedragen worden verschoven van een aanzienlijk grotere omvang dan de Kamer lukte om tijdens afzonderlijke begrotingsbehandelingen in een begroting te verschuiven. De Kamer zal er dan ook actiever naar moeten kijken. Wij kunnen al die interne verschuivingen bij eenvoudig amendement wijzigen. Dat zal ik nu niet doen, maar wij zullen er in de toekomst toch beter op moeten letten. Is er een patroon te herkennen in de mee- en tegenvallers die zich nog steeds voordoen? Dan kun je daarop anticiperen bij de begrotingsbehandelingen.

Een interessante vraag is of in de slotwet volgend jaar een overzicht kan worden gegeven van het totale budgettaire beleid, met name de intensiveringen en ombuigingen,